

XLVI DIA DA MUIÑEIRA

Asociación DUOS PONTES

PONTEVEDRA 2017

O Grupo de Coros e Danzas “DUOS PONTES”, créase no ano 1942. Dende a súa fundación o obxectivo primordial foi a difusión do noso legado de cultura tradicional, desenrolando unha incesante labor de investigación e divulgación de cantos, música, baile, danzas e vestiario.

Das súas actuacións máis importantes destacan xiras por diversos países de Latino América e Europa como: Haití, Porto Rico, República Dominicana, Cuba, Arxentina, Bélxica ou Italia.

En Portugal participou en multitude de festivais como: Porto, Barcelos, Viana do Castelo, Valença, Matosinhos, Vila da Feira ou Braga, e en 1981 participou na Semana de Galicia celebrada no Casino de Estoril.

En certames nacionais, festivais de: León, Palencia Salamanca, Santander, Cidade Real, Segovia, Valencia, Murcia ou Madrid; nos principais festivais galegos, nas Mostras Internacionais de Folclore de Viveiro, Romarías Internacionais e Xornadas de Folclore de Santiago de Compostela, obtendo diversos premios.

O seu incesante labor de investigación acadou que o Grupo conte con un arquivo de bailes, músicas e cancións considerable, perfectamente catalogado e sempre fiel ás formas e modos tradicionais, seguindo dun xeito rigoroso nas súas actuacións, a execución da música e o baile sen ningún tipo de desvirtuación. O seu repertorio abarca a práctica totalidade do folclore galego.

O vestiario do Grupo é moi variado, fieis copias correspondentes a modelos dos séculos XVIII y XIX; Traxes de Gala, Festa, de Diario, de Domingo, de Romaría, Gremiais, de Voda, etc., confeccionados de forma artesanal en materiais autóctonos como liño, estopa, la, leras, picote, batán, brillantinas, etc., así como ricas teas de pano sedán e merino, veludos lisos e brocados, damascos e sedas ricamente bordadas en pedrería, nos que se coidou ó máximo os seus caracteres de autenticidade e tipismo. O Grupo conta, ademais, cunha valiosa colección de xoias e aderezos, que realzan a fermosura dos seus traxes.

Como labor fundamental de formación a Asociación DUOS PONTES, organiza cada ano as “Escolas de Tempo Libre”, onde imparte clases de baile tradicional, pandeireta e canto tradicional, taller de gaita, taller de bordado de acibeche, taller de

encaixe de bolillos, etc... contribuíndo así á difusión e conservación dos saberes da cultura tradicional dos nosos devanceiros.

Organiza cada ano o “DÍA DA MUIÑEIRA”, que no presente ano 2017 celebra a súa 46ª edición, aportando unha mostra dos bailes tradicionais na cidade de Pontevedra e congregando a centos de bailaríns de asociacións, colexios, grupos, etc... de toda a provincia.

Participa na recreación medieval da “FEIRA FRANCA” de Pontevedra realizando talleres e demostracións de Danza Medieval formando, cada ano que se celebra esta festa, a máis de 40 alumnos nos diversos talleres.

O DÍA DA MUIÑEIRA

O Día da Muiñeira é unha celebración tradicional xa na cidade de Pontevedra onde se pretende amosar un aspecto tan importante da cultura tradicional, como o é o folclore, a toda a cidadanía, a través do baile máis representativo desta tradición, a Muiñeira.

Actividade de grande colorido onde as rúas da zona monumental se enchen de nenos e mozos ataviados con traxes tradicionais que desfilan ata a Avda. de Montero Rios, onde desenrolan a demostración do baile en grupos, segundo as súas idades.

Ademais do baile e da música, a outra actividade estrela do Día da Muiñeira é a Palillada na Rúa, que amosa a todos os cidadáns e paseantes o arte do encaixe de bolillos feito polas alumnas e alumnos do noso taller de encaixe.

Desde fai varios anos e retomando, como xa se fixera en outras ocasións, organizamos un pequeno ciclo de conferencias sobre temas da cultura tradicional onde se pretende achegar diversos contidos relacionados coa música, o baile, a indumentaria ou mesmo a tradición oral ao público en xeral, da man de coñecidos estudosos do campo da cultura tradicional de Galicia.

XLVI DÍA DA MUIÑEIRA - PROGRAMA

SÁBADO 27 DE MAIO

11.30 Palillada na rúa. Praza da Peregrina. Amenizan os gaiteiros de DUOS PONTES e o grupo de baile O VIVEIRO DE PEIS D'HOS de Cangas..

VENRES 2 DE XUÑO

19.30 Desfile dos grupos. Praza do Teucro.

20.00 Celebración do XLVI Día da Muiñeira. Avda. de Montero Rios.

21.00 Actuación grupo convidado. Grupo de baile TRÉBEDE do Morrazo. Avda. de Montero Rios

CICLO DE CONFERENCIAS

MARTES 30 DE MAIO

Casa das Campás. 20.30 horas.

Concerto didáctico: INSTRUMENTOS POBRES. Xabier Blanco.

VENRES 27 DE MAIO

Casa das Campás. 20.30 horas.

Faladoiro: CADA TEA SEU PANO. TÉXTILES TRADICIONAIS GALEGOS. Carlos Díaz e Manuel Otero. Panosdaqui.

Organiza: ASOCIACIÓN DUOS PONTES

Colaboran: Concello de Pontevedra, Deputación de Pontevedra, Pontegal, Panosdaqui.

PALILLADA NA RÚA

Esperanza Marín Magdalena

Profesora do taller de encaixe de bolillos da Asociación Duos Pontes

Carta de artesá desde 2003.

Imparte docencia desde 1999 no campo do encaixe de bolillos, colaborando con diversas administración públicas e asociacións na organización de cursos e seminarios.

Conta cunha ampla formación sobre encaixes. Recibiu cursos de formación sobre encaixe de Torchón, Schneeberger, encaixe ruso, encaixe Idrija, encaixe de Flandes e encaixe de Hinojosa. Así mesmo, e desde a Asociación “A Fieitiña”, participa en encontros de palilleiras por toda Galicia.

Nos anos 2011, 2012, 2013, 2014 e 2015, no Centro Cultural de Monte Porreiro, participa xunto con outras Profesoras na Aula de Estudos da Asociación de Palilleiras “A Fieitiña”, en Pontevedra, baixo a tutela da Profesora e Coordinadora deste taller Mariña Regueiro, onde entre cursos intensivos de diversas técnicas do encaixe, realízanse estudos do encaixe antigo e deseño, editándose o libro titulado “Os Encaixes de Mario”, e o primeiro que se fai en Galicia, onde ademais dos coñecidos “picados” desenrolase tamén a técnica Belga dos diagramas de cores, e pódese ver o orixinal, e o encaixe reconstruído.

Na actualidade imparte o taller de encaixe de bolillos da Asociación Duos Pontes, amosando este arte tradicional a quince alumnas e alumnos un clases de dúas horas de duración.

Precisamente serán estes alumnos os que amosen o xeito de palillar na Praza da Ferraría durante a Palillada na Rúa que se engloba dentro dos actos do XLVI Día da Muiñeira.

GRUPO DE BAILE O VIVEIRO DE PEIS D'HOS

Peis d'hos é a forma que adopta no Morrazo a expresión *peixe de hoxe*, en alusión ao peixe do día capturado en baixura con aparello ou outras artes de pesca similares.

A finais do ano 2013 nace en Cangas unha asociación cultural con esta denominación para dar cobertura a unha escola de música e baile tradicional galego.

O fin principal desta asociación é formar neste eido aos veciños desta comarca mariñeira. Esta ensinanza parte da investigación, análise e estudo dos traballos de campo levados a cabo por toda a xeografía galega.

Outro dos obxectivos arredor dos que traballa esta asociación é converter a música e o baile tradicional e a súa práctica en algo cotián, nunha actividade habitual, nun xeito de divertimento para a sociedade como foi nalgún tempo (pero enmarcado no contexto actual) e, sobre todo, sen que sexa visto como unha rareza empregada tan só por uns poucos. Sen dúbida, unha clara e arriscada aposta pola cultura do país.

¿Por que peis d'hos?

Por un lado podemos interpretar que fai referencia aos rapaces novos que teñen cabida nesta escola e, polo tanto, nesta asociación; ou non tan novos en idade pero si formados na actualidade, polo que se poden considerar debutantes neste ámbito.

Por outra banda, tamén podería referirse aos mestres que lideran e dirixen este proxecto, rapaces novos con dilatada experiencia no mundo da música e o baile tradicional pero que ata o de agora nunca se embarcaran sós nun proxecto destas características.

CONCERTO DIDÁCTICO: INSTRUMENTOS POBRES

Xabier Blanco. O Gaiteiro de Moaña.

É natural de Moaña, terra do Morrazo. Mestre gaitero, artesán e técnico en cultura tradicional, desenvolve profesionalmente a través da Escola Municipal da Música Tradicional do Concello de Moaña un valor social que garante a recuperación, mantemento e difusión das tradicións culturais e folclóricas de Galiza.

X. Manuel Budiño, Iván Costa, anxó Lorenzo e moitos outros gaiteros moañeses son a maior mostra do resultado docente de este pastor melancólico, herdeiro da sabedoría da saga dos Soledás que leva o nome de Moaña e Galiza polo mundo adiante, deixando constancia co seu traballo das achegas que o seu pobo leva feito no eido da cultura tradicional galega.

A súa principal fonte de motivación son as persoas maiores, portadoras de coñecementos antigos, das que ten unha fixación e leva aprendendo dende que era un neno, ao tempo que asume a responsabilidade de difundir estes coñecementos recollidos no seu amplo arquivo.

Como artesán constrúe e restaura todo os instrumentos que compoñen a súa colección. Para iso aplica técnicas ancestrais aprendidas igualmente da sabedoría popular.

Conta con varios traballos publicados entre os que destacan “ Toques, Asubíos e Cantores “A Gaita de Cana de Moaña”, “Instrumentos Pobres”, “ Gaitas Troncais” , Lei Natural, entre outros.

Dende a simplicidade e naturalidade coa que asume e trata o folclore, intenta contribuír a que a nosa música de raíz acade unha precisión documental e a xusta catalogación.

FALADOIRO: CADA TEA SEU PANO. TÉXTILES TRADICIONAIS GALEGOS.

Carlos Díaz e Manuel Otero. Panosdaqui.

Panosdaquí é unha iniciativa que levan a cabo Carlos Díaz (arquitecto e profesor) e Manuel Otero (pedagogo e profesor), dous amigos apaixonados polo tecido tradicional galego.

O seu principal obxectivo é poñer en valor os diferentes tecidos do país e que se recoñeza o tecido como un dos sinais de identidade do pobo galego.

Así a súa principal labor céntrase en investigar os materiais, as técnicas, as ferramentas.... e a reproducir os diferentes tipos de tecidos: picote, lenzo, repaso,.....o que os leva a colaborar con diferentes persoas na reprodución de tecidos sobre todo para a elaboración de traxes tradicionais.

Todo isto os conduce a facer un recoñecemento continuo das tecelás galegas, mulleres valorosas que co seu saber vestiron un pobo.

Máis información: <https://panosdaqui.wordpress.com/>

XLVI DÍA DA MUIÑEIRA

Os actos do día central da Muiñeira darán comezo ás 19.30 horas co desfile dos grupos participantes desde a Praza do Teucro ata a Avda. de Montero Ríos desfilando polas rúas Princesa. Isabel II, Pai Sarmiento, Praza de Méndez Núñez, Don Gonzalo, Praza de Curros Enríquez, Fernández Villaverde e Michelena.

Ás 20.00 horas dará comezo a demostración dos participantes coa interpretación, por parte dos gaiteros de Duos Pontes da Muiñeira Mariñán, para os menores de 8 anos; a Muiñeira de Fozara, para os participantes de entre 8 e 13 anos; e a Muiñeira de Lougares, para os maiores de 13.

Para finalizar interpretaranse a Jota Roubada e o Pasodoble de Mallou para que todos os participantes e o público en xeral poida participar do fin de festa do XLVI Día da Muiñeira.

O Grupo de Baile TRÉBEDE do Morrazo será o grupo especial convidado que actuará ás 21 horas na Avda de Montero Rios, como fin de festa desta celebración xa tradicional na cidade de Pontevedra. Interpretarán: Polavila do Courel, Muiñeira Vella de Limiñoa, Maneo de Limiñoa e Muiñeira de Liñares.

GRUPO de BAILE TRÉBEDE

A comezos do 2011 nace o grupo de música e baile tradicional Trébede.

O grupo ten como principal característica a recompilación do patrimonio inmaterial da cultura tradicional galega para a súa posterior difusión e posta en escea. Así todas as pezas interpretadas polo grupo son froito do traballo de campo dos seus compoñentes, adicados dende hai tempo a recompilar todo este material.

Asume a dirección xeral e artística do grupo Miguel Sotelo.

A dirección das pandereteiras corre a cargo de María Vidal.

Nesta ocasión e como peche ao XLVI día da Muiñeira interpretarán as seguintes pezas:

1. Xota e moliñeira de Vilavexe (As Nogais – Lugo).
2. Xota de Lira (Salvaterra de Miño – Pontevedra).
3. Punteada de Ponteceso (A Coruña).
4. Xota e mazurca da Ermida (Pazos de Borbén – Pontevedra).
5. Xota de Carantoña (Vimianzo - A Coruña).
6. Riscada de Anxeriz (Tordoia - A Coruña).
7. Romería en Darbo (Cangas – Pontevedra).